

RAADSVOORSTEL

Datum raadsvergadering 9 december 2025

Zaaknummer raadsvoorstel 1081555

Portefeuillehouder Melsen

Waar gaat het over? (onderwerp)

Tweede concernrapportage 2025

Waar moet ik 'ja' tegen zeggen? (voorstel)

1. De 2e concernrapportage 2025 vast te stellen;
2. In te stemmen met de volgende begrotingswijzigingen in de exploitatie:
 - a. Vanuit de extra ontvangen Algemene Uitkering middelen over te hevelen naar de posten WSW € 511.000), participatie (€ 91.000), schuldhelpverlening (€ 47.000), milieu (€ 26.000), integrale veiligheid (€ 20.000), veiligheidsregio (€ 8.000) en verkiezingen (€ 192.000), zoals opgenomen in bijlage 7.2 van de 2e concernrapportage 2025;
 - b. De hogere lasten te dekken uit de hogere baten bij diverse producten, zoals opgenomen in bijlage 7.3 van de 2e concernrapportage 2025;
 - c. De administratieve begrotingswijzigingen te verwerken, zoals opgenomen in bijlage 7.4 van de 2e concernrapportage 2025;
 - d. De begrotingswijziging van de kapitaallasten te verwerken met een voordelig resultaat van € 3,1 miljoen, zoals opgenomen in bijlage 7.5 van de 2e concernrapportage 2025;
 - e. Van het verwachte positieve saldo uit deze concernrapportage een bedrag van € 14. 948.000 te storten in de reserve IHP, zoals opgenomen in bijlage 7.1 van de 2e concernrapportage 2025;
3. In te stemmen met de volgende begrotingswijzigingen bij de investeringskredieten:
 - a. De investeringsbedragen voor het voorbereidingskrediet Muldersteeg (€ 199.560) en het voorbereidingskrediet voor een nieuwe schoollocatie (€ 520.000) over te hevelen naar de uitvoeringsplanning 2026, zoals opgenomen in paragraaf 6.1 van de 2e concernrapportage 2025;
 - b. De investeringen aanpak permanente bewoning recreatieparken (€ 20.570), opgave strategische woningbouw (€ 328.443), plan van aanpak aandachtsgroepen (€ 63.721) en organisatieontwikkeling (€ 0) met terugwerkende kracht per 1-1-2025 over te hevelen naar de exploitatie vanwege administratief technische redenen;
 - c. De tekorten bij een aantal kredieten in de beleidsterreinen openbare ruimte/riolering, incidentele investeringen, afval en tractie te dekken uit overschotten bij kredieten in dezelfde beleidsterreinen, zoals opgenomen in de paragraaf 6.2 van de 2e concernrapportage 2025;
4. De resultaten en actualisaties van de grondexploitaties vast te stellen, zoals opgenomen in paragraaf 1.2 van het Meerjaren Perspectief Grondexploitaties (MPG) 2025;
5. De grondexploitatie "de Contreie" per 31-12-2025 af te sluiten;
6. De bandbreedte voor de hoogte van de Algemene Reserve Grondexploitaties (ARG) vast te stellen op een minimum van €8 miljoen en een maximum van € 12 miljoen.

Waar komt deze vraag vandaan? (aanleiding)

Twee keer per jaar wordt de gemeenteraad op de hoogte gebracht van de voortgang van de begroting, middels de concernrapportage. Deze tweede concernrapportage geeft naast de financiële uitnutting van de begroting, ook de inhoudelijke stand van zaken weer. In deze nota worden, naar aanleiding van financiële afwijkingen, een aantal begrotingswijzigingen voorgesteld. Middels deze nota wordt ook het Meerjarenperspectief Grondexploitaties (MPG) vastgesteld. Het MPG is bedoeld om snel inzicht te krijgen in de risico's van alle grond- exploitaties binnen een gemeente en een indruk te krijgen van de financiële buffer die aanwezig is om de risico's op te vangen.

Uit deze concernrapportage blijkt dat in 2025 sprake is van een eenmalig aanzienlijk voordeel, voornamelijk als gevolg van hogere rijksinkomsten. Daartegenover staat dat de meerjarige rijksinkomsten lager worden geraamd dan in de recent aangeboden meerjarenbegroting 2026-2029. In samenhang met de toenemende onzekerheden in de komende jaren vraagt dit om een behoedzame financiële houding.

Wat willen we bereiken? (gewenst effect)

De raad te informeren over de financiële en inhoudelijke afwijkingen ten opzichte van de begroting 2025.

Waarom zou ik 'ja' zeggen? (argumenten)

1.1. De concernrapportage geeft de inhoudelijke en financiële voortgang van de begroting 2025 weer.

Middels de 2e concernrapportage wordt de inhoudelijke voortgang op de speerpunten uit de begroting 2025 gerapporteerd. Ook wordt een doorkijk gegeven op de financiële uitnutting van de begroting. Momenteel verwachten wij ruim € 17,6 miljoen positiever uit te komen dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een hogere Algemene uitkering (€ 9 miljoen), lagere kapitaallasten (€ 3,1 miljoen), opvang Oekrainers (€ 800.000), voordelen op de BUIG (€ 900.000) en hogere OZB-opbrengsten (€ 800.000).

2.1 Het is de bevoegdheid van de gemeenteraad om de begroting te wijzigen.

In deze tweede concernrapportage 2025 wordt gerapporteerd over de (inhoudelijke en financiële) afwijkingen van de doelstellingen en activiteiten, zoals deze in de begroting 2025 voor het lopend jaar zijn vastgesteld.

Op onderdelen geeft deze rapportage aanleiding om de begroting 2025 hiervoor te wijzigen. Dit betreffen veelal technische wijzigingen en wijzigingen die samenhangen met eerdere besluiten / extra inkomsten. Deze worden hieronder nader toegelicht.

2.1.a. We ontvangen via de algemene uitkering extra gelden voor specifieke onderwerpen vanuit het Rijk.

Middels de mei- en de septembercirculaire ontvangen wij via de algemene uitkering gelden die voor specifieke doelen zijn bestemd. In een aantal hangen hiermee gewijzigde of extra doelstellingen vanuit het Rijk mee samen. Deze middelen zijn echter in principe niet geoormerkt en mogen door de gemeente dus ook naar eigen inzicht bestemd worden. In overleg met de vakteams bekijken wij welke extra gelden benodigd zijn en stellen middels deze concernrapportage voor om hiervoor een begrotingswijziging te maken. Deze wijzigingen zijn opgenomen in bijlage 7.2. taakmutaties algemene uitkering.

Omdat deze septembercirculaire ook gevolgen heeft voor de nieuwe meerjarenbegroting 2026-2029, zal de raad ook middels een aparte raadsbrief worden geïnformeerd over de uitkomsten van de septembercirculaire.

2.1.b. We ontvangen extra geld voor specifieke onderwerpen en maken hier ook extra kosten voor.

Vanuit het Rijk ontvangen wij specifieke uitkeringen (SPUK's) die voor specifieke doelen ingezet moeten worden. Daarnaast is er ook een aantal plaatsen in de begroting sprake van hogere kosten waar ook hogere (eigen) inkomsten tegenover staan. Ook van deze afwijkingen stellen wij voor om een begrotingswijziging te maken. Deze wijzigingen zijn budgetneutraal; de extra inkomsten en de verwachte uitgaven zijn aan elkaar gelijk en hebben dus per saldo geen effect op de begroting 2025. Deze wijzigingen zijn opgenomen in bijlage 7.3. actualisaties.

2.1.c. Administratieve wijzigingen zijn budgetneutraal.

In bijlage 7.4. zijn de administratieve wijzigingen opgenomen. Dit betreft het overhevelen van budgetten van de ene plaats in de begroting naar de andere plaats. Hier liggen geen fundamentele of inhoudelijke wijzigingen in beleid aan ten grondslag, maar dienen ertoe dat bepaalde kosten en budgetten die voor de beheersing en de inzicht op een andere plaats beter passen ook daar geraamd zijn. Deze wijzigingen zijn budgetneutraal en hebben geen gevolgen voor het saldo van de begroting.

2.1.d. De kapitaallasten zijn lager als gevolg van een lagere rente en het later gereed zijn van investeringen.

Op de kapitaallasten wordt naar verwachting een voordeel behaald van € 3,1 miljoen. Dit voordeel bestaat uit lagere afschrijvingen, een lagere rente, maar ook een lagere dekking uit de reserve investeringsprojecten. Afschrijvingen op investeringen starten in het eerste jaar na gereedkomen van de investering. Op de afschrijvingen is een voordeel gerealiseerd van € 1,9 miljoen. Door vertragingen in de realisatie gedurende de voorgaande jaren, waren en minder projecten gereed en geactiveerd dan destijds bij het opmaken van de begroting 2025 verwacht.

De toegerekende rente levert een voordeel op van € 2,3 miljoen. Enerzijds wordt dit veroorzaakt door het later gereed zijn van projecten, maar anderzijds ook door een lagere rekenrente. Doordat enkele van de geplande projecten gedekt worden uit de reserves, wordt er aan de andere kant € 1,1 miljoen minder onttrokken, wat weer een nadeel is voor de exploitatie. Een toelichting op deze verschillen is opgenomen in hoofdstuk 5 van de 2e concernrapportage. Deze wijziging hangt ook samen met het afschaffen van de systematiek van de bespaarde rente. Een toelichting hierop is opgenomen in de begroting 2026 in paragraaf 7.4. De begrotingswijziging die hiermee samenhangt voor 2025 is opgenomen in bijlage 7.5. Begrotingswijziging bespaarde rente en kapitaallasten.

2.1.e. We passen de begroting 2025 aan op de grote geconstateerde afwijkingen door de 'zekere' voordelen te storten in de reserve IHP.

Een aantal van de verwachte voordelen uit deze concernrapportage zijn vrij zeker. We stellen voor om de voordelen vanuit de algemene uitkering, de kapitaallasten, de bespaarde rente, de onroerend zaakbelasting, de overschot op de stelpost loonkosten en de overschot op de BUIG in 2025 in de reserve IHP te storten. Bij elkaar is dit een bedrag van ruim € 14,9 miljoen. Met de toevoeging van deze middelen is fase 1 van het IHP volledig gedekt door reserves. Dat betekent ook dat de kapitaallasten die voor het IHP in de meerjarenbegroting 2026 zijn opgenomen hierdoor lager zullen worden omdat deze hiermee zijn afgedekt door reserves. De gevolgen hiervan zullen in de meerjarenbegroting 2027 worden verwerkt.

3.1.a. De gemeenteraad moet expliciet besluiten of kredieten die dit jaar niet meer aangevraagd worden, doorgeschoven moeten worden.

De voorbereidingskredieten voor de Muldersteeg (€ 199.560) en voor de nieuwe schoollocatie (€ 520.000) zullen niet meer in 2025 aangevraagd worden. Zie voor een toelichting hierop paragraaf 6.1. In principe vervallen kredieten die aan het einde van het jaar zijn aangevraagd, tenzij de gemeenteraad besluit om deze door te schuiven naar het nieuwe jaar.

3.1.b. De kosten van deze kredieten zijn momenteel verkeerd in de begroting opgenomen.

De investeringen voor de aanpak permanente bewoning recreatieparken, de opgave strategische woningbouw, het plan van aanpak aandachtsgroepen en de organisatieontwikkeling zijn momenteel als krediet verwerkt in onze begroting. Omdat dit echter geen investeringen betreffen, mogen dit strikt formeel geen kredieten zijn. Daarom wordt voorgesteld om deze met terugwerkende kracht per 1-1-2025 over te hevelen naar de exploitatie. Omdat al deze posten gedekt worden uit reserves, heeft dit per saldo geen effect op de begroting. Een nadere toelichting hierop is opgenomen in paragraaf 6.2.

3.1.c. Het is de bevoegdheid van de gemeenteraad om de ter beschikking gestelde kredieten te wijzigen.

In deze tweede concernrapportage 2025 wordt gerapporteerd over de afwijkingen van de lopende en de in de begroting 2025 beschikbaar gestelde kredieten.

Op sommige beleidsterreinen geeft deze rapportage aanleiding om de bijbehorende kredieten te wijzigen. Een toelichting op de voortgang van de investeringskredieten is in hoofdstuk 6 opgenomen. In bijlage 7.4. Begrotingswijzigingen investeringen zijn de voorgestelde begrotingswijzigingen opgenomen waarmee de momenteel verwachte overschotten op kredieten worden ingezet om de verwachte tekorten op andere kredieten te dekken.

4.1. Het MPG biedt inzicht in de recente stand van zaken binnen de grondexploitaties.

De kern van het opstellen van een Meerjaren Perspectief Grondexploitaties (MPG) is om snel inzicht te krijgen in de risico's van alle grond- exploitaties binnen een gemeente en een indruk te krijgen

van de financiële buffer die binnen dit onderdeel grondexploitaties aanwezig is. Dit MPG beperkt zich met name tot de financiële risico's binnen de grondexploitaties.

Een belangrijk onderdeel van het risicomanagement is het zorg dragen voor voldoende weerstandsvermogen binnen de functie grondexploitaties. De weerstandsratio; dit is de verhouding tussen de beschikbare reservecapaciteit (€ 10 miljoen) en de relevante risico's bedraagt 3,86. Bij een weerstandsratio hoger dan 1, dus bij meer aanwezig weerstandscapaciteit dan vereist, is sprake van een gezonde financiële situatie.

5.1. De grondexploitatie de Contreie is afgerond.

In het MPG wordt voorgesteld de grondexploitatie de Contreie af te sluiten (zie pagina 28). Deze grondexploitatie is afgerond op één perceel (de Lanspunt) na. Het is nog niet duidelijk wanneer gestart kan worden met de realisatie van de Lanspunt. Aangezien de Contreie verder gereed is, en de looptijd tot afronding van de locatie Lanspunt onduidelijk is (er moet nog overeenstemming bereikt worden en daarna moet een ruimtelijke procedure opgestart worden), is onderzocht of het mogelijk en wenselijk is om de grondexploitatie per 1 januari 2026 af te sluiten. Het voorstel is om dit te doen. Het betreffende perceel zal tegen een boekwaarde uitgelicht worden naar de activa (grondvoorraad). Hierna kan deze Grex formeel afgesloten worden. Deze werkwijze is vergelijkbaar met de afsluiting van de grondexploitatie Vlindervallei waar de tijdelijke schoollocatie uit de grondexploitatie werd gelicht en later werd verkocht ten behoeve van de bouw van twee appartementsgebouwen aan het Zandoogje.

6.1. De bandbreedte van de ARG wordt bepaald op basis van het huidige risicoprofiel.

In de kadernota 2026 is besloten de Algemene Reserve Grondexploitaties (ARG) af te ramen naar € 10 miljoen. Dit is inmiddels geëffectueerd. De feitelijke hoogte jaarlijks kan fluctueren door met name toevoegingen of onttrekkingen aan de voorzieningen van geopende grondexploitaties, winstnemingen, betalingen van vennootschapsbelastingen etc. We stellen voor een marge van de hoogte van deze ARG op te nemen. Op basis van het huidige MPG en de te verwachten risico's wordt voorgesteld om de bandbreedte van de algemene reserve grondexploitaties te bepalen op een minimum van € 8 miljoen en een maximum van € 12 miljoen.

Uiteraard kunnen deze marges wijzigen indien blijkt dat bijvoorbeeld de risico's binnen nog te openen grondexploitaties hoog zijn. Dit wordt dan wederom aan de gemeenteraad voorgelegd.

Wat zijn de nadelen, beperkingen en risico's? (kanttekeningen)

2.1. De financiële afwijkingen uit deze 2e concernrapportage zijn nog niet allemaal feitelijk gerealiseerd.

De concernrapportage is een afwijkingenrapportage. Dat betekent dat zij een voorspelling geeft van waar wij aan het einde van het jaar financieel denken uit te komen. Van een aantal van deze verwachtingen worden nu reeds begrotingswijzigingen opgemaakt. Het later of niet geheel realiseren van die wijzigingen leidt bij de jaarrekeningen dan tot tekorten ten opzichte van de gewijzigde begroting.

4.1. De uitkomsten van het MPG zijn van veel onzekere factoren afhankelijk.

Het MPG is gebaseerd op de laatst bekende actualisatie. Naast de actualisatie van de begrote kosten en inkomsten is ook de planning van de realisatie van deze kosten en baten een lastig punt. Dit mede omdat de verkoop van bijvoorbeeld gronden voor woningbouw afhankelijk is van het verstrekken van een omgevingsvergunning én van het percentage van verkoop van de te realiseren woningen.

Wat mag het kosten en waar gaan we het van betalen? (financiën)

Aan het vaststellen van deze tweede concernrapportage en de Meerjarenperspectief Grondexploitaties (MPG) zelf zijn geen aanvullende kosten verbonden.

Wat zijn de praktische gevolgen na akkoord? (vervolg)

De financiële consequenties van de besluiten en technische aanpassingen worden verwerkt in de begroting 2025.

Waar vind ik meer informatie? (bijlage)

1. Boekwerk tweede concernrapportage 2025;
2. Meerjarenperspectief Grondexploitaties (MPG).

Oosterhout 28 oktober 2025,
Burgemeester en wethouders.

RAADSBSLUIT

Onderwerp Tweede concernrapportage 2025
Zaaknummer 1081555

De raad van de gemeente Oosterhout,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 28 oktober 2025,

BESLUIT:

1. De 2e concernrapportage 2025 vast te stellen;
2. In te stemmen met de volgende begrotingswijzigingen in de exploitatie:
 - a. Vanuit de extra ontvangen Algemene Uitkering middelen over te hevelen naar de posten WsW € 511.000), participatie (€ 91.000), schuldhelpverlening (€ 47.000), milieu (€ 26.000), integrale veiligheid (€ 20.000), veiligheidsregio (€ 8.000) en verkiezingen (€ 192.000), zoals opgenomen in bijlage 7.2 van de 2e concernrapportage 2025;
 - b. De hogere lasten te dekken uit de hogere baten bij diverse producten, zoals opgenomen in bijlage 7.3 van de 2e concernrapportage 2025;
 - c. De administratieve begrotingswijzigingen te verwerken, zoals opgenomen in bijlage 7.4 van de 2e concernrapportage 2025;
 - d. De begrotingswijziging van de kapitaallasten te verwerken met een voordelig resultaat van € 3,1 miljoen, zoals opgenomen in bijlage 7.5 van de 2e concernrapportage 2025;
 - e. Van het verwachte positieve saldo uit deze concernrapportage een bedrag van € 14. 948.000 te storten in de reserve IHP, zoals opgenomen in bijlage 7.1 van de 2e concernrapportage 2025;
3. In te stemmen met de volgende begrotingswijzigingen bij de investeringskredieten:
 - a. De investeringsbedragen voor het voorbereidingskrediet Muldersteeg (€ 199.560) en het voorbereidingskrediet voor een nieuwe schoollocatie (€ 520.000) over te hevelen naar de uitvoeringsplanning 2026, zoals opgenomen in paragraaf 6.1 van de 2e concernrapportage 2025;
 - b. De investeringen aanpak permanente bewoning recreatieparken (€ 20.570), opgave strategische woningbouw (€ 328.443), plan van aanpak aandachtsgroepen (€ 63.721) en organisatieontwikkeling (€ 0) met terugwerkende kracht per 1-1-2025 over te hevelen naar de exploitatie vanwege administratief technische redenen;
 - c. De tekorten bij een aantal kredieten in de beleidsterreinen openbare ruimte/riolering, incidentele investeringen, afval en tractie te dekken uit overschotten bij kredieten in dezelfde beleidsterreinen, zoals opgenomen in de paragraaf 6.2 van de 2e concernrapportage 2025;
4. De resultaten en actualisaties van de grondexploitaties vast te stellen, zoals opgenomen in paragraaf 1.2 van het Meerjaren Perspectief Grondexploitaties (MPG) 2025;
5. De grondexploitatie "de Contreie" per 31-12-2025 af te sluiten;
6. De bandbreedte voor de hoogte van de Algemene Reserve Grondbedrijf (ARG) vast te stellen op een minimum van €8 miljoen en een maximum van € 12 miljoen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 9 december 2025,

de raad voornoemd,

, voorzitter

{{esl:Signer1:Signature:size(200,50)}}

, griffier

{{esl:Signer2:Signature:size(200,50)}}